

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๗๒

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

พระราชบัญญัติ

กำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน
ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ

พ.ศ. ๒๔๕๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๕๕

เป็นปีที่ ๑๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มี

พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยความผิด
เกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัท
จำกัด สมาคม และมูลนิธิ เสียใหม่

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๗๓

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ พ.ศ. ๒๔๕๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๐ เป็นต้นไป

หมวด ๑

ความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด

และบริษัทจำกัด

มาตรา ๓ ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน หรือ ห้างหุ้นส่วนจำกัดใดในกรณีใช้ชื่อในดวงตรา บ้ายชื่อ หนังสือบอกกล่าว ป่าวร้อง จดหมาย ใบแจ้งความ หรือเอกสารอย่างอื่นเกี่ยวกับธุรกิจของห้างหุ้นส่วน

(๑) ถ้าเป็นอักษรไทย ไม่ใช่คำว่า “ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล” หรือ “ห้างหุ้นส่วนจำกัด” ประกอบชื่อแล้วแต่กรณี

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๗๔

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

(๒) ถ้าเป็นอักษรต่างประเทศ ไม่ใช่คำซึ่งมีความหมายว่า “ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล” หรือ “ห้างหุ้นส่วนจำกัด” ตามประกาศของกระทรวงเศรษฐการประกอบชื่อ แล้วแต่กรณี

ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท และปรับอีกไม่เกินวันละห้าสิบบาท จนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๔ ผู้ใดใช้ชื่อหรือชื่อซึ่งมีอักษรไทยประกอบว่า “ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล” หรือ “ห้างหุ้นส่วนจำกัด” หรืออักษรต่างประเทศซึ่งมีความหมายดังกล่าวประกอบ ในดวงตรา บ้ายชื่อ หนังสือบอกกล่าวป่าวร้อง จดหมาย ใบแจ้งความ หรือเอกสารอย่างอื่นเกี่ยวกับธุรกิจ โดยมีได้เป็นห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน หรือห้างหุ้นส่วนจำกัด เว้นแต่เป็นการใช้ในการขอจดทะเบียนเกี่ยวกับการตั้งห้างหุ้นส่วน ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท และปรับอีกไม่เกินวันละห้าสิบบาท จนกว่าจะได้เลิกใช้

มาตรา ๕ บริษัทจำกัดใด นอกจากธนาคาร ในกรณีใช้ชื่อในดวงตรา บ้ายชื่อ หนังสือบอกกล่าวป่าวร้อง จดหมาย ใบแจ้งความ หรือเอกสารอย่างอื่นเกี่ยวกับธุรกิจของบริษัท

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๗๕

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๘๕

(๑) ถ้าเป็นอักษรไทย ไม่ใช่คำว่า “บริษัท” ไว้หน้า
ชื่อ และ “จำกัด” ไว้ท้ายชื่อ

(๒) ถ้าเป็นอักษรต่างประเทศ ไม่ใช่คำซึ่งมีความ
หมายว่า “บริษัทจำกัด” ตามประกาศของกระทรวงเศรษฐ-
การประกอบชื่อ

ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท และปรับอีก
ไม่เกินวันละห้าสิบบาทจนกว่าจะได้ปฏิบัติตามให้ถูกต้อง

มาตรา ๖ ผู้ใดใช้ชื่อหรือยี่ห้อซึ่งมีอักษรไทยประกอบ
ว่า “บริษัทจำกัด” “บริษัท” หรือ “จำกัด” หรืออักษร
ต่างประเทศซึ่งมีความหมายดังกล่าวประกอบในดวงตรา บ้าย-
ชื่อ จดหมาย ใบแจ้งความหรือเอกสารอย่างอื่นเกี่ยวกับ
ธุรกิจโดยมิได้เป็นบริษัทจำกัด เว้นแต่เป็นการใช้ในการขอ
จดทะเบียนเกี่ยวกับการตั้งบริษัท หนังสือชวนให้เข้าชื่อขอ
หุ้นหรือหนังสือบอกกล่าวป่าวร้อง ต้องระวางโทษปรับไม่
เกินสองพันบาท และปรับอีกไม่เกินวันละห้าสิบบาท จนกว่า
จะได้เลิกใช้

มาตรา ๗ บริษัทจำกัดใดไม่เอาหุ้นซึ่งรับแล้วออกขาย
ทอดตลาด ไม่หักใช้ค่าหุ้นที่เรียกกับดอกเบี้ยค้างชำระ หรือ
ไม่ส่งคืนเงินเหลือให้แก่ผู้ถือหุ้น ตามมาตรา ๑๑๒๕ แห่ง

เล่ม ๑๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน
สองพันบาท

มาตรา ๘ บริษัทจำกัดใดไม่ทำใบหุ้นมอบให้เป็นคู่มือ
แก่ผู้ถือหุ้น หรือเรียกค่าธรรมเนียมเกินกว่าที่กำหนดไว้ตาม
มาตรา ๑๑๒๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือ
ไม่ทำใบหุ้นตามมาตรา ๑๑๒๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่ง
และพาณิชย์ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๙ บริษัทจำกัดใด ออกใบหุ้น ออกให้แก่ผู้ถือ
โดยฝ่าฝืนมาตรา ๑๑๓๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและ
พาณิชย์ หรือออกใบหุ้นกู้ ออกให้แก่ผู้ถือโดยฝ่าฝืนมาตรา
๑๒๓๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวาง
โทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๑๐ บริษัทจำกัดใด ไม่มีสมุดทะเบียนผู้ถือหุ้น
ตามมาตรา ๑๑๓๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๑๑ บริษัทจำกัดใด ไม่รักษาสุดทะเบียนผู้
ถือหุ้น หรือเมื่อผู้ถือหุ้นร้องขอไม่เปิดสมุดทะเบียนให้ผู้ถือหุ้น
ดูตามมาตรา ๑๑๓๙ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและ
พาณิชย์ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

มาตรา ๑๒ บริษัทจำกัดใดเป็นเจ้าของถือหุ้นของตนเอง หรือรับจำหน่ายหุ้นของตนเอง โดยฝ่าฝืนมาตรา ๑๑๔๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน หกหมื่นบาท

มาตรา ๑๓ บริษัทจำกัดใด ไม่จดทะเบียนตามมาตรา ๑๑๔๖ มาตรา ๑๑๕๗ มาตรา ๑๒๒๘ มาตรา ๑๒๓๕ หรือ มาตรา ๑๒๔๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๑๔ บริษัทจำกัดใดไม่มีสำนักงานบอกทะเบียน หรือไม่ส่งคำบอกกล่าวตามมาตรา ๑๑๔๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๑๕ บริษัทจำกัดใด ลงพิมพ์ หรือ แสดงจำนวน ต้นทุนของบริษัทโดยฝ่าฝืนมาตรา ๑๑๔๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๑๖ บริษัทจำกัดใด ไม่เรียกประชุมตามมาตรา ๑๑๑๑ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๑๗ บริษัทจำกัดใด ไม่ลงพิมพ์โฆษณาคำบอกกล่าวเรียกประชุมใหญ่ ไม่ส่งคำบอกกล่าวไปยังผู้ถือหุ้น หรือ

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๗๘

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

ไม่ระบุสถานที่วัน เวลา และสภาพแห่งกิจการที่จะได้ประชุม
ปรึกษากันในคำบอกกล่าวตามมาตรา ๑๑๗๕ แห่งประมวล
กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสอง
พันบาท

มาตรา ๑๘ บริษัทจำกัดใด

(๑) ไม่ทำบัญชีงบดุลตามมาตรา ๑๑๕๖ แห่งประ-
มวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

(๒) ไม่จัดให้มีผู้สอบบัญชีตรวจสอบงบดุล ไม่นำ
บัญชีงบดุลเสนอเพื่ออนุมัติในที่ประชุมใหญ่ ไม่ส่งสำเนา
งบดุล หรือไม่มีสำเนางบดุล ตามมาตรา ๑๑๕๗ แห่งประมวล
กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือ

(๓) ไม่จำหน่ายสำเนางบดุลแก่ผู้ปรารถนาจะซื้อตาม
มาตรา ๑๑๕๘ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและ
พาณิชย์

ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๑๙ บริษัทจำกัดใดจ่ายเงินปันผลโดยฝ่าฝืนมาตรา
๑๒๐๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือแจกเงิน
ปันผลโดยฝ่าฝืนมาตรา ๑๒๐๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและ
พาณิชย์ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๗๕

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๙๕

เงินใด ๆ ที่จ่าย หรือแจก ให้แก่ผู้ถือหุ้นในฐานะเป็นผู้
ถือหุ้นนอกจากเงินค่าหุ้นให้ถือว่า เป็นเงินปันผลตามมาตรา

มาตรา ๒๐ บริษัทจำกัดใดไม่บอกกล่าวว่าจะปันผลอย่าง
ใด ๆ อันได้อนุญาตให้จ่ายตามมาตรา ๑๒๐๔ แห่งประมวล
กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสอง
พันบาท

มาตรา ๒๑ บริษัทจำกัดใด ไม่เสนอ บรรดาหุ้น ที่ออก
ใหม่ให้แก่ผู้ถือหุ้นตามมาตรา ๑๒๒๒ แห่งประมวลกฎหมาย
แพ่งและพาณิชย์ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๒๒ บริษัทจำกัดใดไม่โฆษณา หรือไม่มี
หนังสือบอกกล่าวความประสงค์จะลดทุนตามมาตรา ๑๒๒๖
วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือจัด
การลดทุนโดยฝ่าฝืนมาตรา ๑๒๒๖ วรรคสาม แห่งประมวล
กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน
ห้าพันบาท

มาตรา ๒๓ บริษัทจำกัดใดออกหุ้นกู้โดยฝ่าฝืนมาตรา
๑๒๒๕ มาตรา ๑๒๓๐ หรือมาตรา ๑๒๓๒ แห่งประมวล
กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน
สองพันบาท

เล่ม ๑๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

มาตรา ๒๔ บริษัทจำกัดใดไม่โฆษณาหรือไม่ส่งคำบอกกล่าวให้ทราบรายการที่ประสงค์จะควบบริษัทเข้ากันตามมาตรา ๑๒๔๐ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือจัดการควบบริษัทเข้าด้วยกันโดยฝ่าฝืนมาตรา ๑๒๔๐ วรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่บริษัทจำกัดใดกระทำความผิดตามมาตรา ๑ ถึงมาตรา ๒๔ กรรมการของบริษัทนั้น หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทนั้น ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๒๖ กรรมการใดของบริษัทจำกัดไม่ส่งสำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นและผู้ชื้อขาดจากเป็นผู้ถือหุ้นตามมาตรา ๑๑๓๘ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๒๗ กรรมการใดของบริษัทจำกัดไม่เรียกประชุมวิสามัญตามมาตรา ๑๑๗๒ วรรคสอง หรือมาตรา ๑๑๗๔ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

เล่ม ๑๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

มาตรา ๒๘ กรรมการใดของบริษัทจำกัด

(๑) ไม่ส่งสำเนาบุคคลตามมาตรา ๑๑๕๕ วรรคสอง
แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

(๒) ไม่จัดให้ถือบัญชีตามมาตรา ๑๒๐๖ แห่งประมวล
กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือ

(๓) ไม่จัดให้จัดบันทึก หรือไม่เก็บรักษาสมุดตาม
มาตรา ๑๒๐๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๒๙ กรรมการใดของบริษัทจำกัดโฆษณาหนังสือ
ชชวน หนังสือบอกกล่าวบ่าวร้อง หรือหนังสืออย่างอื่นโดย
ฝ่าฝืนมาตรา ๑๒๒๓ หรือมาตรา ๑๒๓๓ แห่งประมวลกฎหมาย
แพ่งและพาณิชย์ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๓๐ ผู้ถือหุ้นใด รับหรือยอมจะรับประโยชน์
เป็นพิเศษสำหรับตนหรือผู้อื่นเพื่อเป็นการตอบแทนในการที่
จะลงคะแนนเสียง หรืองดการลงคะแนนเสียงในที่ประชุม
ใหญ่ของบริษัทจำกัด ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

ผู้ใดให้ หรือสัญญาว่าจะให้ประโยชน์เป็นพิเศษแก่ผู้
ถือหุ้นเพื่อเป็นการตอบแทนในการที่ผู้ถือหุ้นนั้น จะลงคะแนน

เล่ม ๑๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๘๕

เสียงหรือจดการลงคะแนนเสียงในที่ประชุมใหญ่ของบริษัท-
จำกัด ต้องระวางโทษเช่นเดียวกัน

มาตรา ๓๑ ผู้สอบบัญชีใดของห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน
ห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือบริษัทจำกัด รั้งรองบดุลหรือบัญชี
อื่นใดอันไม่ถูกต้อง หรือทำรายงานเท็จ ต้องระวางโทษ
จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำ
ทั้งปรับ

มาตรา ๓๒ ผู้ชำระบัญชีใดของห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน
ห้างหุ้นส่วนจำกัดหรือบริษัทจำกัด ไม่กระทำตามมาตรา ๑๒๕๓
แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวางโทษปรับ
ไม่เกินแปดพันบาท

มาตรา ๓๓ ผู้ชำระบัญชีใดของห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน
ห้างหุ้นส่วนจำกัดหรือบริษัทจำกัด ไม่จดทะเบียนตามมาตรา
๑๒๕๔ มาตรา ๑๒๕๘ มาตรา ๑๒๖๒ หรือมาตรา ๑๒๗๐ วรรค
สอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวางโทษ
ปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๓๔ ผู้ชำระบัญชีใดของห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน
ห้างหุ้นส่วนจำกัดหรือบริษัทจำกัด ไม่ร้องขอต่อศาลตาม

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

มาตรา ๑๒๖๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้อง
ระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๓๕ ผู้ชำระบัญชีใดของห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน
ห้างหุ้นส่วนจำกัดหรือบริษัทจำกัด

(๑) ไม่ทำบัญชี หรือไม่เรียกประชุมใหญ่ตามมาตรา
๑๒๕๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

(๒) ไม่ทำรายงาน หรือไม่เปิดเผย รายงานตามมาตรา
๑๒๖๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

(๓) ไม่ทำรายงาน ไม่เรียกประชุมใหญ่ หรือไม่ชี้แจง
กิจการตามมาตรา ๑๒๗๐ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมาย
แพ่งและพาณิชย์ หรือ

(๔) ไม่มอบบัญชีและเอกสารตามมาตรา ๑๒๗๑ วรรค
หนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๓๖ ผู้ชำระบัญชีใดของห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน
ห้างหุ้นส่วนจำกัดหรือบริษัทจำกัด ไม่เรียกประชุมใหญ่ ไม่
ทำรายงาน หรือไม่แถลงตามมาตรา ๑๒๖๘ แห่งประมวล

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๘๔

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๓๗ ผู้ชำระบัญชีใดของห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน
ห้างหุ้นส่วนจำกัดหรือบริษัทจำกัด แบ่งคืนทรัพย์สินโดยฝ่า-
ฝืนมาตรา ๑๒๖๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้อง
ระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๓๘ กรรมการ หรือ ผู้ชำระ บัญชีใด ของ บริษัท
จำกัดโดยทุจริต แสดงออกซึ่งความเท็จ หรือปกปิดความ
จริงต่อที่ประชุมใหญ่ในเรื่องฐานะการเงินของบริษัทนั้น ต้อง
ระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๓๙ บุคคลใด ซึ่งรับผิดชอบ ในการดำเนินงาน
ของห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือบริษัท
จำกัด เอาไปเสีย ทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้เสื่อมค่าหรือ
ทำให้ไร้ประโยชน์ ซึ่ง ทรัพย์สินอันติดบุคคล ดังกล่าว จำนำไว้
ถ้าได้กระทำเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้รับจำนำ ต้องระวาง
โทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือ
ทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๐ บุคคลใด ซึ่งรับ รับผิดชอบ ในการ ดำเนินงาน
ของห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัดหรือบริษัท

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๘๕

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๘๕

จำกัด วิชาเจ้าหนของนตบบุคคลดงกล่าว หรือเจ้าหนของบุคคล
อนซงจะใชสิทธิของเจ้าหนของนตบบุคคลดงกล่าว บังคับการ
ชำระหนจากนตบบุคคลดงกล่าว ไซหรอนาจะใชสิทธิเรียกกรอง
ทางศาลให้ชำระหน

(๑) ย้าย ช้อน หรือโอนให้แกผู้อื่นซงทรัพย์สินของ
นตบบุคคลดงกล่าว หรือ

(๒) แกล้งให้ นตบบุคคลดงกล่าว เป็น หน ซงไม่ เป็น
ความจริง

ถ้าได้กระทำเพอมให้เจ้าหนได้รับชำระหนทงหมดหรือ
แต่บางส่วน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่
เกินหกพันบาท หรือทงจำทงปรับ

มาตรา ๔๑ บุคคลใดซงรับผิดชอบ ใน การดำเนินงาน
ของห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัดหรือบริษัท
จำกัด กระทำการหรือไม่กระทำการเพื่อแสวงหาประโยชน์
มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย เพื่อดตนเองหรือผู้อื่นเป็น
การเสียหายแก่นตบบุคคลดงกล่าว ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน
ห้าพันบาท

มาตรา ๔๒ บุคคลใด ซงรับผิดชอบในการ ดำเนินงาน
ของห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือบริษัท
จำกัด กระทำ หรือยินยอมให้กระทำการดงต่อไปนี้

เล่ม ๑๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

(๑) ทำให้เสียหาย ทำลาย เปลี่ยนแปลง ตัดทอน หรือปลอม บัญชี เอกสาร หรือหลักประกันของห้างหุ้นส่วน หรือบริษัท หรือที่เกี่ยวข้องกับห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท หรือ

(๒) ลงข้อความเท็จ หรือไม่ลงข้อความสำคัญใน บัญชี หรือเอกสารของห้างหุ้นส่วน หรือบริษัท หรือที่เกี่ยวข้องกับห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท

ถ้ากระทำหรือยินยอมให้กระทำการเพื่อลงให้ห้างหุ้นส่วน บริษัท ผู้เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นขาดประโยชน์อันควรได้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๓ ผู้ใดโฆษณาชวนให้เขาซื้อหุ้นโดยฝ่าฝืนมาตรา ๑๐๐๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๔๔ ผู้เริ่มก่อการใดโฆษณาหนังสือชวนหนังสือบอกกล่าวว่าร้องหรือหนังสืออย่างอื่น โดยฝ่าฝืนมาตรา ๑๐๐๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินแปดพันบาท

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

มาตรา ๔๕ ผู้ใดโฆษณาหนังสือชวน หนังสือบอกกล่าวป่าวร้อง หรือหนังสืออย่างอื่น เพื่อชวนให้เข้าซื้อซื้อหุ้นหรือหุ้นกู้ก่อนได้จดทะเบียนหนังสือนั้น ๆ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามพันบาท

มาตรา ๔๖ ผู้ใดโฆษณาโดยอ้างถึงบุคคล ตำแหน่งหน้าที่ บัญชี รายงาน หรือกิจการอันเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือบริษัทจำกัด อันเป็นเท็จในสารสำคัญ หรือปกปิดข้อความอันเป็นสารสำคัญ เพื่อ

(๑) ลวงผู้มีส่วนได้เสียในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทนั้น ให้ขาด ประโยชน์ อันควรได้จากห้างหุ้นส่วน หรือ บริษัทนั้น หรือ

(๒) จูงใจบุคคลให้เข้าเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้น ให้มอบหมาย หรือให้ ส่งทรัพย์สินให้แก่ห้างหุ้นส่วน หรือ บริษัทนั้น หรือให้เขาเป็นคู่ค้าประกันหรือให้ให้ทรัพย์สินเป็นประกัน ห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทนั้น

ต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกิน สามปี หรือปรับไม่เกิน หกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๗ ผู้ใด เข้าร่วมในที่ประชุม ตั้ง บริษัทจำกัด หรือในที่ประชุมใหญ่ของบริษัทจำกัด และลงคะแนนออก

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๘๘

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

เสียงหรือดลงคะแนนออกเสียง โดยลวงว่าตนเป็นผู้เข้าขอ
ชื้อหุ้น ผู้ถือหุ้น หรือผู้สมัครออกเสียงแทนผู้เข้าขอซื้อหุ้น
หรือผู้ถือหุ้น ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

ผู้ใดให้อุปการ แก่การกระทำความผิด ดังกล่าวในวรรค
หนึ่ง โดยส่งมอบเอกสารแสดงการเข้าซื้อหุ้น หรือใบ
หุ้นซึ่งได้ใช้เพื่อการดังกล่าวแล้ว ต้องระวางโทษเช่นเดียวกัน

มาตรา ๔๘ ผู้ใดโดยทุจริต กำหนดค่าแรงงาน หรือ
ทรัพย์สินที่นำมาลงในห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วน
จำกัด หรือบริษัทจำกัด แทนเงินค่าหุ้นให้สูงกว่ามูลค่าที่แท้
จริง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

หมวด ๒

ความผิดเกี่ยวกับสมาคมและมูลนิธิ

มาตรา ๔๙ ผู้ใดใช้ชื่อ ซึ่งมีอักษรไทยประกอบว่า
“สมาคม” ในดวงตรา บ้ายชื่อ จดหมาย ใบแจ้งความหรือ
เอกสารอย่างอื่นเกี่ยวกับธุรกิจโดยมิได้เป็นสมาคม เว้นแต่
เป็นการใช้ในการขอจดทะเบียนเกี่ยวกับการตั้งสมาคม ต้อง
ระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท และปรับอีกไม่เกินวันละ
ห้าสิบบาท จนกว่าจะได้เลิกใช้

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๘๕

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

มาตรา ๕๐ ผู้ใดใช้ชื่อของมอักษรไทยประกอบว่า “มูลนิธิ” ในดวงตรา บ้ายชื่อ จดหมาย ใบแจ้งความ หรือเอกสารอย่างอื่นเกี่ยวกับธุรกิจโดยมิได้เป็นมูลนิธิ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท และปรับอีกไม่เกินวันละห้าสิบบาท จนกว่าจะได้เลิกใช้

มาตรา ๕๑ สมาคมใดแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมข้อบังคับของสมาคมโดยฝ่าฝืนมาตรา ๑๒๘๓ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือไม่ส่งสำเนาข้อบังคับที่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมใหม่ตามมาตรา ๑๒๘๓ วรรคสองแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๕๒ สมาคมใดไม่แจ้งการเปลี่ยนตัวบุคคลซึ่งได้รับมอบหมายเป็นผู้จัดการสมาคม แก่ นายทะเบียน ตามมาตรา ๑๒๘๔ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๕๓ สมาคมใดไม่ยอมให้สมาชิก ของสมาคมตรวจตราความเป็นอยู่แห่งกิจการ และทรัพย์สิน ของสมาคม ตามมาตรา ๑๒๘๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๕๐

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

มาตรา ๕๔ สมาคมใด ไม่ปฏิบัติ ตามคำสั่ง ของ นาย-
ทะเบียนตามมาตรา ๑๒๕๑ ทวิ วรรคหนึ่ง แห่งประมวล
กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพัน
บาท

มาตรา ๕๕ ผู้จัดการใดของสมาคม ดำเนินกิจการผิด
วัตถุประสงค์ของสมาคม และการดำเนินกิจการนั้นเป็น
ภัยอันตรายต่อสันติภาพของประชาชน หรือน่าจะก่อให้เกิด
ความไม่สงบในบ้านเมือง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี
หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๖ ผู้ใดดำเนินกิจการ ของ สมาคม ซึ่งมีได้จัด
ทะเบียนตามมาตรา ๑๒๗๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและ
พาณิชย์ เว้นแต่เป็นการดำเนินกิจการเพื่อขอจดทะเบียน ต้อง
ระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือ
ทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๗ ผู้ใด เป็นสมาชิก ของ สมาคม ซึ่งมีได้จัด
ทะเบียนตามมาตรา ๑๒๗๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและ
พาณิชย์ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา ๕๘ ผู้ใดยังขึ้นเป็นสมาชิกของสมาคม ซึ่งศาล
ได้สั่งให้เลิกสมาคมนั้นแล้วตามมาตรา ๑๒๕๓ แห่งประมวล

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๕๑

เล่ม ๑๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือนายทะเบียนได้สั่งให้จัดขอ
สมาคมนั้นออกเสียจากทะเบียนตามมาตรา ๑๒๕๓ ทวิ แห่ง
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่
เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๕ ผู้ใด แบ่งสินทรัพย์ที่เหล้อยู่เมื่อได้ชำระ
บัญชีแล้วให้แก่สมาชิกของสมาคม หรือโอนสินทรัพย์ ดัง
กล่าวให้แก่บุคคลอื่นโดยฝ่าฝืนมาตรา ๑๒๕๕ แห่งประมวล
กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี
หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๐ ผู้จัดการใด ของ มูลนิธิ ไม่ทำหน้าที่ สืบแจง
ความแก่ทบวงการเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๕๔ แห่งประมวล
กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อย
บาท

มาตรา ๖๑ บุคคลใด ซึ่งรับผิดชอบ ในการดำเนินกิจ
การของมูลนิธิ ดำเนินกิจการผิดวัตถุประสงค์ของมูลนิธิ
หรือข้อกำหนดว่าด้วยทรัพย์สินของมูลนิธิ และการดำเนิน
กิจการนั้น อาจเป็นการเสียหายแก่มูลนิธินั้น หรือสาธารณชน
ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๔๒

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๕๕

มาตรา ๖๒ ให้นำความในมาตรา ๓๑ ถึงมาตรา ๔๒ มาใช้บังคับแก่บุคคลซึ่งรับผิดชอบ ในการดำเนินกิจการของ สหสมาคมหรือมูลนิธิด้วยโดยอนุโลม

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ ความผิดอันเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัท จำกัด สหสมาคม และมูลนิธิซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ. ๑๒๗ จะได้ถูกยกเลิกไปโดยพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวล กฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๔๕๕ และในร่างประมวลกฎหมายอาญาใหม่ ก็มีได้ มีบทบัญญัติเกี่ยวกับความผิดในเรื่องนี้ไว้ อีกประการหนึ่ง ใน กฎหมายของต่างประเทศ ไม่ปรากฏว่า ได้รวมความผิดอันเกี่ยวกับห้าง หุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สหสมาคม และ มูลนิธิเข้าไว้ในประมวลกฎหมายอาญา ฉะนั้น จึงสมควรที่จะบัญญัติ ความผิดดังกล่าวนี้ไว้เป็นพระราชบัญญัติฉบับหนึ่งต่างหาก